Ч. 259. Львів, Пятниця, дня 14. (27.) падолиста 1903. Річник VII.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цілий рік . . . . 20 кор.
на пів року . . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . . 1·70 кор.
За границею:
на цілий рік . . 16 рублів або 36 франків
на пів року . . 8 рублів або 18 франків
Поодиноке число по 16 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановнх псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о 5½ год. пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 1. ул. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Положенє в Угорщині.

(×) На день 15. грудня скликано спільні делеґациї і в угорскім соймі обструкция на причуд не робила великих перепон щодо вибору делеґациї. Але хоч кошутівці усунули сю перепону з дороги угорскому міністрови-президентови, то мимо того не можна заманювати ся надією, щоби там парляментарне положенє змінило ся або поправило. Навпаки можна догадувати ся, що се добре обдумана наперед тактика сторонництва независимців, обчислена на те, щоби щадити сили для надходячих вельми горячих днів. Бо і так було-б сторонництво независимців підлягло, як перед кількома днями при поставленю закона про побір новобранців на дневний порядок і не осягнуло би навіть ніякого ефекту. Отже проволокою вибору делеґаций о два або три дні не осягнуло би ніякого успіху сторонництво независимців, котре тепер бачність звертає на важнійшу справу.

Як відомо, ґр. Тіса задумує тепер окрім дневних засідань відбувати в соймі рівнобіжні вечірні засіданя, щоби тим способом утомити і покорити кошутівців. В тій цїли бажає ґр. Тіса вже в сім тижні перевести в соймі таку ухвалу що-до рівнобіжних засідань і парляментарні сторонництва застановляють ся вже над такою евентуальностю. Погляди однак сторонництв в сій справі розбігають ся. Ґр. Тіса покликує ся на подібну практику в часї міністерства єго батька і вважає се можливим на основі реґуляміну, а так само більшість ліберального сторонництва. Тимчасом ґр. Апоні із своїми прихильниками (давним національним сторонництвом) вважає подвійні засіданя нарушенєм реґуляміну і наколиб внесенє ґр. Тіси було соймом ухвалене, виступив би з ліберального сторонництва. Очивидно, що й независимці будуть всїма способами боронити ся проти такої ухвали. Таким способом може ґр. Тіса сподївати ся не лише заостреня опозициї і обструкциї але й розділу ліберального табору, якому повело ся при єго іменованю міністром-президентом з великими заходами запобігти. Поки-що потїшають ся ще тим, що не всї члени давного сторонництва національного виступили-б, але тут не ходить о число їх, бо вже сам факт розбитя ліберального табору дає моральну підпору обструкциї. А крім того і се ще не є певне, чи дійсно не збере ся поважне число до виступу. Ліберальне сторонництво ще не мало доси нагоди заявити міністрови-президентови своєї прихильности, тепер доперва покаже ся, на скілько відваги оно здобуде ся. Нехай лише зробить ґр. Апоні початок, то за ним підуть инші, а тоді виявить ся, як ґр. Тіса з такою зменшеною більшостю зуміє поборювати обструкцию. Наколи сойм ухвалить таке продовженє засідань, а про се нема що сумнївати ся, тоді покаже ся, чи поведе ся зломити обструкцию, чи більшість здобуде ся на витривалість в такій тяжкій боротьбі і чи поконає випробовану в довгім бою силу обструкциї.

Годить ся на остатку замітити, що міністер гонведів Нїірі заявив знов на передвчерашнім засіданю, що правительство здійснить приняті до своєї проґрами військові уступки і що закон військовий на 1904. р. обнимає лише незмінене число новобранців, позаяк підвисшенє їх числа буде обняте аж новим військовим законом.

Причинок до практик банку „Славія“.

В попереднім письмі я представив, яке небезпеченьство укрите для селян в постановах статута »Славії«, що поліси на обезпеченє видають ся на протях 5 літ, помимо сего, що головне заступництво »Славії« оголосило, що видає поліси на 5 літ тілько для заощадженя коштів а не примушує нікого до обезпеченя через цілий час 5 літ, і свобідно виступити кождому кождого часу. На практиці »Славії« і єї адвоката з послідних численних процесів проти мужиків я доказав, що згадана заява головного заступництва не була щира, але мала на цїли улекшити »Славії« позисканє наших мужиків до обезпеченя, котрі инакше по моїм остереженю не були би обезпечали ся в »Славії«, бо селянин наш обезпечає ся все лише з року на рік, а не хоче й не любить вязати ся на 5 літ. — Адвокат »Славії« твердив навіть на судовій розправі, що сесю заяву видало головне заступництво незгідне з статутом та без ухвали і відомости дирекциї і правних орґанів »Славії«, але се вже внутрішна річ »Славії« розправити ся зі своїм заступництвом або своїм адвокатом, хто з них прав а хто компромітує управу »Славії«.

Тепер хочу вказати ще більше сторін в статуті і практиці »Славії«, котрі доказують, що в тім товаристві застережені більші користи для товариства, а члена чекає на кождім кроці несподїванка на єго некористь:

1) При виплаті відшкодованя накладає »Славія« на члена обовязок обезпечати ся наново по відбудованю будинків дальше через 10 літ і такий обовязок підписує чоловік на квіті при виплаті відшкодованя і мусить єго підписати і приняти, бо инакше не дістане відшкодованя. Се непрактикований в жадній асекурациї у нашім краю примус, — а для забезпеченя сего обовязку »Славія« задержує з відшкодованя певну квоту на покритє дальших премій.

2) Селяни наші привикли платити свою належність ратами на пр. чвертьрічно або піврічно. Єсли чоловік зложив рату квартальну і в тім кварталї погорів, то в инших асекурациях дістане ціле відшкодованє, хотяй зложив доперва ¼ часть премії; натомість »Славія« в анальоґічних случаях не платить членови цїлого відшкодованя, лише таку часть, яку становить зложена рата з цїлої належитости, — отже коли член заплатив квартальну премію, то »Славія« виплятить лише одну четвертину відшкодованя.

3) »Славія« установляє по селах і містах аґентів, дає їм повновласть відбирати внески на обезпеченя, мірити будинки, описувати внески, приймати задатки і т. д., але не бере одвічальности за своїх аґентів, і єсли аґент не відошле гроший заплачених членом, то в разї пожежи »Славія« відмовляє відшкодованя, заслонюючи ся тим, що не дістала заплати премії і що не уповажнила аґентів до відбираня гроший, хоть знає, що аґенти гроші збирають і приймає заплати зібрані ними. Такого дива не найде ся в жадній асекурациї.

4) Коли член невдоволяє ся признаним відшкодованєм, утрудненє знов є доходженє прав члена в »Славії«, бо тоді має член доходити своїх прав чи то перед судом звичайним чи мировим аж в Празї, що прямо є немислиме не тілько у нашого селянина але й інтеліґента.

5) Коли членам своїм накидає »Славія« 5-лїтний обовязок обезпеченя і примушує їх через весь той час остати у себе, то для себе не приймає сего примусу але довільно серед часу триваня обезпеченя зносить обезпеченє цїлковите і то не в поодиноких случаях але цїлими масами, як се приміром лучило ся членам в Угнові, Любачеві і инших. Там кількадесятьом членам, котрі мали в руках поліси на 5 літ, »Славія« знесла обезпеченє без жадної виповіди, так що деякі з них не вспіли обезпечити ся в инших товариствах, як заскочив їх пожар і члени ті потерпіли величезні страти. Деякі члени з Любачева виточили »Славії« процеси, та тоді доказувала »Славія«, що она після свого статута має право кождої хвилї знести обезпеченє члена. На підставі такого загального уповажненя статута, без поданя причини і без виповіди знесла »Славія« обезпеченя членів і наразила їх на необчислені страти, але від члена на підставі того самого статута жадає і неволить до 5-лїтного обезпеченя і плаченя. Се знов доказ, як статут »Славії« знає для членів тільки обовязки і тягарі а натомість для товариства застерігає можність найдовільнїйшого поведеня.

6) Наведу ще инший примір довільного поступованя »Славії«: Один селянин, довголїтний член »Славії« подав там до обезпеченя збіже; »Славія« не приняла сего обезпеченя, а на представленє члена, що він не може деинде обезпечити збіжа, бо єго будинки обезпечені в »Славії«, відповіла »Славія«, що уневажнить обезпеченє будинків і зверне єму премію по надісланю 2 поліс, котрими будинки єго були обезпечені. Селянин на підставі такого письма обезпечив будинки і збіже в иншім товаристві, а »Славія« поліс тих не сторновала, члена від обезпеченя будинків не звільнила і грозить тепер позвом судовим о заплату премії за будинки. Се вже зовсїм нагадує господарку бл. п. „Unio catholica“ в Галичині.

7) »Славія« обіцяла своїм аґентам, що дістануть емеритуру, але я не чув ще жадного случаю, аби руский селянин дослужив ся яко аґент »Славії« емеритури в тім товаристві.

8) Наконець без сумнїву не буде рівнодушним довідати ся рускому суспільству, що »Славія« вносить свої позви против наших селян в польскій мові. Для руского сьвіта голосить »Славія«, що завела у себе »руское отділенїє«, виставляє поліси по руски і з членами веде переписку по руски, заосмотрила аґентів в рускі друки, але коли той член бажає розпращати ся зі »Славією«, тоді те »руское отділенїє Славії« перекидає ся в »польское отділенїє« і адвокат »Славії«, котрий упімненя до селян стилїзує ще по руски, вносить вже позви в польскій мові.

Чи отже супротив наведених обставин, а особливо супротив доказаного нищеня селян позвами, відповідно ще для Русина обезпечати ся в тім товаристві?

До недавна був я членом »Славії« з дав-

ного призвичаєня до сего славяньского товариства і слїдив єго дїяльність — тепер з чистим серцем я опустив єго, виповівши своє обезпеченє, публично висказую свій жаль, що я так пізно се зробив і бажаю, коли сама »Славія« отворила нам очи, аби від нинї всї Русини покинули сей банк, котрому желаю найлїпшого щастя і поводженя в Чехах межи своїми, хоть він так невдячним оказав ся для нашого селянина, котрий тільки лїт удержував своїм кервавим грошем єго головне заступництво в Галичинї.

Для нас істнує своє руске товариство асекурацийне і там для нас місце, а не в чужих банках, що починають вже дерти шкіру з нашого хлопа.

І. Іванович,
давний знакомий »Славії«.

З львівских товариств.

„Труд“.

Дня 7. с. м. відбули ся загальні збори членів жіночої спілки промислової »Труд«. Збори отворила і проводала нарадам предсїдателька управляючої ради п. Герміна Щухевичева. Заступником предсїдательки вибрано адв. д ра Федака, а секретарювали п-на Ольга Барвіньска і п. Алекс. Сероїчковский.

З дневного порядку директор Василь Нагірний зложив звіт з дїяльности товариства за адмінїстрацийний рік від 1. липня 1902 до 30 червня 1903. Бесїдник зазначив, що удїли і вкладки на книжочки сего року вельми зросли і тому тов-о могло розширити круг дїланя. В закупленій в Ринку каменици отворить ся власну торговлю, а тимчасом для вишколеня потрібного персоналу відкрито при робітни в тім роцї продажу материялів потрібних до жіночих робіт, полотна, килимів, вишивок і т. п., а надто заведено відділ моднярства під управою фахової сили. Товариство має отже тепер: робітню суконь, робітню біля, сальон мод та відділи гафтярский і торговельний. У всїх робітнях виконано разом до 4000 штук на замовленя. В розширеній с. р. бурсї тов-а було 25 дївчат, для яких крім загальних курсів крою суконь, біля, курсу гафту устроєно курс науки купецкої рахунковости і нїмецкої мови. Директор Нагірний з вдоволенєм зазначив, що як до бурси так і на курси горнуть ся дївчата також з нашої інтелїґенциї, з чого слїдно, що у нас щораз більше займають ся реміслом і промислом, в чім лежить будучність кождого народа.

До розвитку товариства причинило ся закупно каменицї в Ринку ч. 39 за квоту 125.024 К. Готівкою заплачено дня 30. червня с. р. 30.379·08 К, а перенятий довг загіпотекований на каменицї виносить 64.644·92 К. Дня 31. грудня с. р. має тов-о заплатити ще 23.875·20 К, а решту по якімсь часї.

В послїднім роцї адмінїстрацийнім вступило нових членів 72 так, що всїх було 230. Сума удїлів зросла о 2.191·40 К і виносила дня 30. червня 1903 разом 7·829·60 К. На книжочки опроцентовані на 5% зложено в тім роцї 30.378·97 К, а разом зложено до 30. червня с. р. 38.208·57 К. З того ужито, як згадано, на купно каменицї 30.379·08 К, ульоковано на книжочку »Народної Торговлї« 728·03 К, готівка в касї 1.759·95 К, а товарів на складї було на суму 4.232·16 К.

Дир. Нагірний перечитав опісля подрібний рахунок білянсу, в якім активи тов-а виносять 137.831·08 К, ствердив, що »Труд« розвиває ся вельми хосенно і гарно, та заявив жаль, що доси на $3^1/_2$ міл. Русинів в Галичинї найшло ся лише 230 осіб, що вписали ся в члени товариства. Вкінци бесїдник зазначив, що товариство буде могло вже в сїм роцї отворити філїю, і відчитав отсї внесеня: Сьвітлі збори зволять: 1) предложений звіт з дїяльности дирекциї і ради управляючої як також білянс і рахунок зисків і страт за рік адмінїстрацийний 1902/3 приняти до відомости; 2) уповновласнює ся управляючу раду, щоби розділила чистий зиск в квотї 606 К по мисли постанов § 61 статута виплачуючи членам титулом дивіденди по 5%.

По дискусиї над звітом, в якій промовляли др. Федак, п. Кокорудзова і п. Сероїчковский іменем контрольного комітету, збори одноголосно приняли внесенє послїдного на удїленє абсолюториї управляючій радї і дирекциї з веденя дїл товариства в адм. роцї 1902/3.

З черги вибрано на місце вильосованих: членами управляючої ради п-ню Марию Гресякову і п. Аполона Ничая, а на місце уступившої з ради п-нї Білиньскої п-ню Марию Федакову. До контрольного комітету на один рік вибрано п-нї Олену Гнатюкову і Климентину Панькевичеву і п. Александра Сероїчковского.

При точцї внесень п-нї Мария Грушівска промовляла за зменшенєм робучого дня о пів години, принайменше для тих дївчат, що поміщені в бурсї товариства, з огляду на вечірну науку рахунковости і нїмецкої мови. Се внесенє передано управляючій радї. На замітку проф. Білецкого що-до заведеня емеритального фонду, відповів дир. Нагірний, що такий фонд на основі § 61. статута вже творить ся і до него будуть належати всї робітницї »Труда«.

Коли нїхто більше не забирав голосу, предсїдателька замкнула збори, дякуючи присутним за участь.

„Академічна Громада“.

Зі звіту предложеного Видїлом на послїдних загальних зборах товариства подаємо декілька чисел, які — як думаємо — будуть інтересні для ширшого загалу, так як »Академічна Громада« є нашим найбільшим академічним товариством, а одиноким на Галичину.

Запомоговий фонд мав від грудня 1902 приходу 931·49 К, на що зложили ся отсї квоти: з добровільних жертв 134·26 К, зі звороту позичок 309·74 К, відсотки 81·61 К, з продажи »Мій Ізмараґд, Франка« 79·74 К, з продажи лент 86 К, з розпродажи листового паперу 12·96 К, зворот коштів адмін. 6·44 К, зворот давного довгу 60 К, льокациї в банках 158·74 К. — В суму розходів 885·73 К входять: удїлені 29 членам позички 646 К, ленти 45 К, льокациї 167·46 К і кошти адмінїстрациї 27·27 К. — Остала надвишка на 1903/4 в квотї 46·76 К.

Оборотовий фонд виказує за висше наведений час в приходах 1.824·40 К, в чім містять ся отсї квоти: вписове і вкладки 1141·50 К, добровільні датки 256·63 К, дохід з часописий 27·65 К, датки на кухню 110 К, зворот давних довгів 264·90 К, инші доходи 23·72 К і готівка 299·44 К з давної »Акад. Громади«. — Видатки виносили 1.901·61 К, а іменно: канцелярийні видатки 50·99 К, господарскі 1.481·40 К, на бібліотеку 112 К, на часописи 198·07 К, инші 62·15 К. — На наступаючий рік остало в касї 219·23 К.

До рубрики »зворот давних довгів« годить ся замітити, що »Академічній Громадї« припали в спадщинї довжники по »Акад. Брацтві« і »Ватрі«. Деякі з них вже сплатили свої довги, але остало ще 44 довжників на квоту 884·37 К. Се люди загалом всї на видних становисках з грубими платнями, однак мимо кількаразових листових упімнень не почували ся доси до обовязку звернути затягнені довги в студентских часах.

В бібліотецї товариства є 1926 книжок, а між ними 114 книжок придбаних сего року за готівку або дарованих. З бібліотеки позичало 150 членів разом 432 книжок в 521 томах, переважно наукового змісту.

Читальня товариства мала 44 часописий.

„Просьвіта“.

Звіт з дїяльности Головного Видїлу Товариства »Просьвіта« у Львові за час від 1. липня до кінця жовтня 1903. — Головний Видїл відбув в тім часї 10 засїдань, на котрих полагодив отсї справи: 1) Порішив видати книжочки членьскі: за місяць серпень »Оферма« Осипа Маковея, за вересень »Держись землї« Веретельника, а за жовтень і падолист »Гетьманьскі Свати« Лепкого: 2) Принято до відомости звіти з отвореня філїй »Просьвіти« в Дрогобичи і Яворові та з люстраций Читалень »Просьвіти« в Рінчицях та Довгім, дрогобицкого повіта; 3) Принято до відомости звіти з загальних зборів філїї в Камінцї струм. і з отвореня філїї в Мостисках; 4) Зажадано звіту від Видїлу філїї в Золочеві в справі основаня бурси філїї; 5) Принято до відомости звіт філїї в Сокали зі стану Читалень »Просьвіти« в повіті і удїлено філїї інформаций в справі закладаня кас Райфайзена; 6) принято до відомости звіти з заг. зборів Читалень »Просьвіти« в Лешневі пов. Броди, в Турові і Підмихайлівцях пов. Рогатин, в Підяркові пов. Бібрка, в Галичи пов. Підгайцї і в Новосїльцї пов. Скалат, в Гвіздци пов. Коломия, в Посадї хирівскій пов. Старий Самбір з признанєм для Вп. п-ї П. Гладилович, в Полянї пов. Старий Самбір. в Сенечолї пов. Долина, в Гниличках пов. Збараж, в Мариянцї пов. Тернопіль, в Волици пов. Сянік, в Василеві великім пов. Рава руска, в Церковній пов. Долина, в Зелеві пов. Городок, в Отиневичах пов. Бібрка і в Ланах пов. Львів; 7) Внесли подання на отворенє Читалень »Просьвіти« громади: 1. Ражнів пов. Броди, 2. Білинка мала пов. Самбір, 3. Гряда пов. Львів, 4. Мервичі пов. Жовква, 5. Нагіряни пов. Залїщики, 6. Трійчицї пов. Перемишль, 7. Галич пов. Підгайцї, 8. Кальників пов. Яворів, 9. Синагівка пов. Збараж і 10. Дегова пов. Рогатин; 8) За час від 24. марця до 14. липня с. р. вислано дарові книжки для 91 Читалень »Просьвіти« і для самостійних читалень; 9) Вибрано делеґатами »Просьвіти« до сталого господарского комітету Вп. Пп. д-ра Коцюбу, Всч. о. проф. Глодзїньского і секр. Чернявского; 10) Принято з подякою даровані Вп. Гнатом Власюком з Черновець до музею Тов-а »Просьвіта« старі монети і один метеор; 11) Представителем Тов-а »Просьвіта« на відслоненє памятника Котляревского в Полтаві вибрано Вп. голову посла Романчука; 12) Принято до відомости подяку о. Евгена Воробкевича за участь Товариства »Просьвіта« через делеґата Вп. Директора Борковского на похоронї бл. п. Ізидора Воробкевича; 13) Принято до відомости, що мінїстерство справ внутрішних не удїлило концесиї на отворенє бюра посередництва працї; 14) Делеґатом до комітету ювилею Лисенка вибрано Вп. Волвдимира Загайкевича; 15) Рішено виплатити решту належитости за виконанє памятника бл. п. д-ра Ю. Целевича і в часї роковин єго смерти урядити поминальне богослуженє і посьвятити памятник; 16) Рішено видати коротку популярну розвідку про історию Руси і поручено Вп. д-рови Студиньскому сею справою заняти ся. 17) Принято 207 нових члеоів, загалом сего року 1.001.

Державна рада.

На початку вчерашного засїданя президент мінїстрів др. Кербер повідомив палату про скликанє спільних делеґаций на день 15. грудня.

По відчитаню впливів палата приступила до дальшої дискусиї над промовою д-ра Кербера.

Перший забрав голос пос. Ґрос, зазначуючи, що уступки для Угорщини є за далекі і могуть довести до утвореня самостійної армії на Угорщинї. Супроти сего Нїмцї мусять подумати, чи Австрия має в дотеперішній висотї причиняти ся до удержаня спільної армії. Дальше бесїдник вказує на те, що уступки для Угорщини викликали змаганя Чехів і полудневих Славян до таких здобутків. При обговорюваню засновин ческого унїверситету в Берні перебивали мову бесїдника оклики Чехів.

Опісля промовляв пос. Ферянціц (Словінець). Після єго погляду не можна тепер говорити про »єдність« монархії, бо коли Мадяри одержуть вплив на права Корони, то монархія упадає. Дальше бесїдник виступав проти армії, котра ширить ґерманїзацию і критикував уступ з промови д-ра Кербера про свобідний розвій народностий.

Пос. Борціц виступив також проти полїтики д-ра Кербера.

Опісля др. Кербер в довшій промові відповідав на виводи попередних бесїдників в веденій дискусиї. Промову пос. Бернрайтера назвав др. Кербер позуючою на промову мінїстерску. Опісля обговорював голоси про угорску угоду і замітив, що поки-що належить здержати ся з осудом сеї справи. На виводи пос. Странского, який жадав уступленя теперішного урядничого правительства, відповів др. Кербер вельми остро, що партия, яка від трех лїт спиняє парляментарну працю, не має права дома-

гати ся парляментарного правительства. Др. Кербер заневнював дальше, що щиро бажає ческо-німецкої згоди і тому змагав до навязаня переспрaв. Однак ческі посли не мають на се часу, бо заняті наглими внесенями, аби не допустити до ухвали буджету і угорскої угоди.

У відповідь на заміт пос. Романчука, що в галицкім соймі кривдять Русинів, др. Кербер з натиском твердив, що велика небезпечність грозить публичному житю, коли обі побоюючі себе сторони возьмуть за точку своїх змагань одно і те саме, бо тоді всяка згода виключена. Др. Кербер твердив дальше, що спільне пожите двох народностий в Галичині є для Русинів зовсім виносиме(?). Соймова більшість — казав др. Кербер — є дуже зичливо (?!) настроєна до руского народа, а намісник є мужем вповні справедливим, а так для Русинів прихильним, що узгляднить кожде оправдане домаганє Русинів. Тому руский нарід — кінчив др. Кербер сей уступ — повинен поступати з умірковaнєм і розвагою, бо лише тоді правительство буде могло узгляднити єго можливі домаганя.

Дальше др. Кербер говорив про ческі домаганя на Моравії і закінчив словами: Коли в Австриї розвяже ся національні справи конституцийною дорогою, то Австрия буде уздоровленою. Се моє щире пересьвідченє. (*Оплески*).

По др. Кербері промовляв пос. Барвіньский, зазначуючи, що нинїшні сумні відносини доказують, що правительству не вдасть ся завести лад в Австриї. Нинїшний конституцийний устрій, який операє ся на »шмерлїнґівскій конституциї«, на славнозвісній ґеометриї Шмерлїнґа, не може довше остояти ся. Говорено ту, що так належить ограничити круг діланя державної ради, аби сойми позвили ролю краєвих парляментів, та щоби їм переказати управильненє трудних справ язикових. Як та краєва автономія виглядає, доказують многі приміри з краєвих соймів, а найяркійшим приміром є галицкий сойм. Русини послухали ради президента міністрів і звернули ся до галицкого сойму зі своїми дуже а дуже уміренними постулятами культуральними і в спосіб вельми льояльний і уміренний — як се признавали навіть самі Поляки. Тими всїма постулятами була одинока станиславівска ґімназия, яка від чотиро літ є предметом соймових розправ. Однак і се домаганє Русинів відкинула польска більшість в соймі.

Бесїдник вказує дальше, що від часу міністра д ра Гартля засновано в Галичині 8 нових середних шкіл польских, а в буджеті на 1904 р. вставлено позициї на 3 нові польскі школи середні в західній Галичині, коли тимчасом звиш 3 міліони Русинів мусять вдоволяти ся 4-ма ґімназиями. Бесїдник жалує ся дальше на упослїдженє Русинів в політичній адміністрациї і судівництві в Галичині і на Буковині і заявляє ся за висловом пос. Берирайтера про »народну автономію«, бо не лише розходить ся в Австриї о поладнанє ческо-німецкого спору, але мусить ся у всїх краях рішити національну справу. (*Грімкі оплески*).

Вкінци промовляв пос. Ебенгох виступаючи проти обструкциї.

Наступаюче засїданє нинї.

— ВІД АДМІНІСТРАЦИ. При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скоре відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залеглостий та о приєднуванє нам нових передплатників.

Новим передплатникам вишлемо даром, о скілько запас вистане, всї попередні числа з фейлєтоном »Записки лікаря«.

На грошевих переказах просимо дуже читко виписувати адресу: »Адміністрация часописи Руслан«.

Новинки.

— Календар. В пятницю: руско-кат. Филипа апостола; рим.-кат. Валерияна і Вірґіля. — В суботу: руско-кат. Гурія і Самона; римо-кат. Крискентия.

— До Комарна скликала »Рудецка Руска Рада« віче на день 10. с. м. Зібрані — а було їх около 400 — радили у великій сали читальні »Просьвіти«. В че отворив голова »Рудецкої рускої Ради«, о. Косоноцкий промовою, де вказав на важність хвилї, в якій зібрані зійшли ся. Відтак вибрано президию, до котрої війшли: о. Яків Косоноцкий яко предсїдатель, п. Олекса Пеленьский яко єго заступник і акад. Отриско яко секретар. Опісля забрав голос редактор »Гайдамаків« п. Михайло Петрицкий і виголосив політичний реферат, в якім представив кривди, що їх терпить руский нарід уже від віків. Бесїдник звертав увагу особливо на наше покривдженє на поли народного, середного і висшого шкільництва. Відтак наступив економічний реферат, котрий виголосив о. Онишкевич з Хишевич. Сей реферат обертав ся около сегорічного буджету і виказував нехтованє Русинів в тій справі. Також обговорив притім о. Онишкевич закон о бюрах посередництва праці, о рентових оселях і проєкт закона о парцеляциї. Наконець по довшій дискусиї, в якій забирали слово п. Пеленьский, що підніс знехтованє комарняньских шевців при доставі для війска, війт з Кліцка п. Ковтун, п. Сазіцкий і ин., ухвалило віче отсї резолюциї:

1) Одобряє ся і складає ся сердечну подяку нашим послам так вибраним руским народом як і вірилїстам за мужну і повну пожертвованя оборону інтересів руского народа і сецесию з сойму;

2) взиває ся послів-сецесіонїстів кандидувати на ново і витревати в скрайній опозициї.

3) Віче висказує свою погорду послам: Глиджукови, Охримовичови і о. Мандичевскому, що навіть в так й хвили не пішли солїдарно з рускими послами.

4) Віче взиває селяньского заступника в соймі з повіту рудецкого, посла Баля, щоби зложив мандат.

5) Віче не узнає теперішного галицкого сойму за сойм краєвий, але за шляхоцкий а що найбільше польский.

6) Віче протестує против закона о бюрах посередництва праці і взиває Народний Комітет поробити відповідні кроки, щоби не дістав цісарскої санкциї.

7) Віче висказує однодушний погляд, що нарід руский не повинен залишити крайної боротьби, поки не здобуде подїлу Галичини і справедливої виборчої реформи для вратованя своєї національної екзистенциї, своїх прав, на своїй земли.

Збори покінчили ся о 7. год. відсьпіванєм патріотичних пісень.

— Пожарну філію „Сокола“ в Братківцях, стрийского повіта, засновано на статутах львівского »Сокола«. Статут затвердило вже намісництво.

— Злочин чи природна смерть? Із Станиславова доносять одній з львівских часописий: Руско-кат. пароха в Губині коло Золотого Потока, о. Стефана Ґавацкого найшла позавчера рано служба неживого в ліжку з знаками насильної смерти. Заходить підозрінє, що о. Ґавацкого убито в цїлях грабіжи. Станиславівска прокураторня веде енерґічне слїдство. О. Ґавацкий уходив за дуже богатого.

— Самоубийчий замах. В Тарнові хотїв відібрати собі житє вистрілом з револьверу ученик VII кл. ґімн., син приватного урядника з тартаку кн. Санґушка, Леонард С. Причиною самоубийчого замаху мала бути тяжка, невилїчима недуга серця. С. зранив себе смертельно; ледви чи удасть ся удержати єго при житю.

— Студентскі заворушеня в Київі. З Київа звіщають, що дня 16. падолиста, яко в річницю страченя убийника, студента університету, Бальмашева, що убив міністра Сіпяґіна, прийшло до демонстраций студентів. Вже два дни перед тим вийшла відозва, яка взивала, щоби почтити смерть революціонїста через неслуханє викладів і обхід дня 16. падолиста. І дійсно зібрала ся о 11. годині рано на університетї товпа студентів, котрі війшли громадно до 14. салї і заповнили єї по береги. Ту виголошено мови, почім вийшли студенти на улицю, де зовсїм ненадійно зорґанізувала ся нараз демонстрация. Повільним кроком, у взірцево упорядкованих рядах рушив похід, зложений з кількасот голов улицею Володимирскою. По дорозї сьпівано революцийні пісні і взношено оклики проти царату. Коло студентскої кухнї розбив ся похід. Демонстрациї старали ся перешкодити куратор, ректор і інспектор університету, однак не змогли нічого вдїяти. Коли они виходили з університету, студенти засьпівали »Вічная память«. Арештовано 29 студентів.

— Процес проти ґр. Квілецкої в Берлинї, в справі закиненого їй підсуненя дитини, аби удержати ся при майоратї, покінчив ся вчера увільненєм обжалованої від вини. Також увільнено всї инші особи, які мали єї помагати при підсуненю дитини.

— Виборчі заколоти. З Шатмару на Угорщинї телеґрафують: При вчерашних виборах до сойму вибрано міністра Гієроніма 688 голосами проти 634, котрі одержав кошутівець Урай. По оголошеню висліду виборів прийшло до заворушень. Около 5000 приклонників опозицийного кандидата впало до виборчого льокалю і здемольовало єго. Опісля перетягали демонстранти улицями міста і вибивали шиби та нищили все по каварнях. Полїция показала ся за слабою, щоби дати собі раду з демонстрантами і для того завізвано війско, котрому удало ся привернути спокій. Шкоди, які наробила товпа, є величезні. В самім голелю »Паннонїя«, де були зібрані лїберальні виборцї, понищено урядженя на 30—40.000 К. Трех полїциянтів і кількох демонстрантів є легко ранених. Портиєра згаданого готелю ранено тяжко.

— Дрібні вісти. Професора хірурґії на львівскім університетї, д-ра Рідіґера, покликав ческий університет в Празї на катедру, опорожнену по смерти проф. Майдля. — Від 1. грудня пічне обовязувати у Львові нова тарифа цїн їзди фякрами, яка буде висша о від 10 до 30 сот. чим давнїйша. — На погорільців Золочева зложено до 15. с. м. загалом 66.191 К 18 сот.

Родимцї! Памятайте на селяньску бурсу „Шкільної Помочи“ в Снятинї, в якій містять ся ученики реальної школи!

Наука, штука, лїтература.

— Акорди. Антольоґія української лїрики від смерти Шевченка. Уложив *Іван Франко*. З ілюстрациями *Юліяна Панкевича*. У Львові 1903. Накладом українсько-руської видавничої Спілки. 316. стор. вел. чвертки. — Отся книжка, видана на велїновім папери, оздоблена многими прегарними ілюстрациями, орнаментами та ініциялами в народнім стилю, може рівнати ся так під зглядом змісту як і зверхного вигляду з першорядними европейскими видавництвами. Є се, як каже сам заголовок, вибір української лїтератури від Шевченка аж до найновійших часів. Письменники перечислені ту в хронольоґічнім порядку, через що має читач перед собою орґанїчний розвій української лїрики, від Пантелеймона Кулїша до наймолодших сучасних поетів. В »Акордах« находимо імена 88 письменників (як з України так і Галичини та Буковини), а під тими іменами поміщено 344 лїричних поезий. І досить поглянути на імена таких діячів, як Кулїш, Федькович, Руданський, Кониський, Воробкевич, Франко, Грабовський, Леся Українка і мн. и, щоби переконати ся, що се є пречудова мозаїка чувств українського народу, мозаїка навіяна переважно меляхолїйностию та сумом української народної пісні. І ми певні, що »Акорди« розійдуть ся митю не тілько помежи нашою суспільностию. Они заінтересують всї культурні народи. Всюда, де добула собі славу пориваюча українська пісня, всюди там розійде ся і слава нашої лїрики, яко верхного виразу сеї пісні. А тая слава не буде тільки пустим гомоном — нї, »Акорди« є доказом, що у нас є чим повеличати ся! Проте, здає ся, не найде ся українського дому, де не було би сеї гарної книжки — бо всякого мусить зацікавити розвій чутя української душі, ті тисячні, чисті акорди, які в нїй гнїздять ся. — Книжка буде правдивою окрасою кождого сальона. Замовляти єї можна за готівку в „Українсько-руській видавничій Спілцї“ або в книгарни Наук. Тов-а ім. Шевченка (у Львові ул. Чарнецкого 26) по цїнї 6 К за брошурований примірник, або по цїнї 7·50, 8, 9 і 10 К за оправлений примірник. На порто належить долучити 80 сот. *Я. А. Г.*

— З Львівскої Фільгармонії. Нинї в четвер великий фільгармонїчний концерт при співучасти славного дрезденьского квартету a capella.

В суботу дня 28. с. м. великий фільгармонїчний концерт при співучасти дрезденьского квартету a capella. — В недїлю дня 29. с. м. популярний концерт.

Телеґрами

з дня 26. падолиста.

Відень. На нинїшнім засїданю палати послів міністер краєвої оборони предложив проєкт закона в справі зміни військової такси. Після сего проєкту найнизші такси по 2, 4 і 6 К має ся знести. Опісля відчитано впливи, почім пос. Катрайн поставив нагле внесенє з жаданєм сейчасового полагодженя буджетової провізориї.

Будапешт. Людова партия порішила вести найострійшу обструкцию проти проєкту відбувати денно два соймові засїданя.

Снерневичі. Ушна недуга російскої царевої погіршила ся. Вчера проколено поперечну оболону в усї, а з рани текла кровава ропа.

Петербург. З Порт Артура доносять, що китайске правительство поручило ґенералови Ма остати з війском в Шангайквао. Переспрaви з Японією ведуть ся в найбільшій тайнї так, що японьска праса не має про них нї найменших вістий.

— **На Руску Бурсу в Стрию** вплинули за час від 1. вересня 1902. по конець серпня 1903 отсї датки: А) з леґату бл. п. кард. Сильвестра Сембратовича 5.000 К; Н. Н. 2.000 К; Повітова рада долиньска 350 К, жидачівска і стрийска по 200 К, калуска 100 К; мійска рада стрийска 200 К; Каса задаткова стрийска 80 К; »Нар. Торговля« 50 К; Синевідско вижне з коляди 20·20 К; по 20 К: церк. брацтво в Руднику, о. Д. Грицай з Михайлович і Тейсарів (парох 10 К, церк. бр. 10 К); по 12 К: Громада Нинїв, церк. бр. Фалиша, церк. бр. Добрян; Тов-о кондукторів в Стрию 16 К; парохіяни Пацикова 14 К; по 10 К: о. П. Яцишин з Олексич з коляди, церква в Струтинї нижнім, гром. Корчин (парох 5 К, церк. бр. 5 К), парох. уряд Тухолька, церк. бр. Івановець і Турад, Ів. Білиньский з Лавочного, Ром. Алексевич з Угнова; о. Кордуба з Моршина 8·40 К; о. Сабат з Синевідска нижного 8 К; по 6 К: др. церк. Дашави, церк. бр. Верчан, складка при отвореню читальнї в Стільску, о. Качмарский з Славска від себе і парохіян; гром. Мизунь 5 К (парох 1 К, церк. бр. 5 К); церк. бр. Пятничан 4·52 К; по 4 К: гром. Гірне, церк. бр. в Ораві з коляди, о. І. Шуховский з Братковець, церк. бр. в Пукеничах, церк. бр. Лукавиці вижн. і Таняви, церк. бр. Юсиптич; по 3 К: парох. уряд в Тисові, пар. уряд в Мельничи, церк. бр. Лолина, о. Івасик з Семиґинова, о. Фольварк'в з Демнї; о. Бабій з Церковної 1·20 К: Підбереже 2 К (парох 1 К, парубоцтво 1 К).

В) Члени замісцеві: о. Ал. Улицкий з Америки 10 К; по 6 К: о. Паньчак, Маланин. Фреїшин з Струтина, Сородник з Корчина, Боробець з Ганович, Хромяк з Підбережа, Семків, Ковальский з Поляниці, Винник з Крехович, Дїдохів з Струтина нижн., о. Тимцюрак з Дашави, Ф. Підгорецка з Журавна, о. І. Ґеґейчук з Розгірча, о. П. Шалковский з Дулиб, Кулик з Ляхович зар., П. Дереш з Добрян, П. Людкевич з Станькова, П. Беґей з Лютинки, Л, Білецкий з Кального, Г. Процишин з Підмихайля, о. І. Логиньский з Журавна; о. Ав. Жерлецкий з Криниці по 4 К; Дубицкий з Добрян 3 К; Гнатик з Угерска, Ккубів з Розвадова і Чолій з Долги Войнил. по 2 К.

Г) Члени місцеві: Др. Евгений Олесницкий 13·50 К; І. Кучика 6·50 К; по 6 К: М. Баранецкий, І. Вахнянин, Т. Ільницкий, Н. Трешкевич, О. Тишиньска, Гарасимів; по 5·50 К: Йосифа Бобикевич, В. Варивода, о. О. Коренець, Н. Левандовский, А. Мійска, Анд. Мосьондз, М. Нижанковска, В. Лев, К. Петрушевич, І. Ревакович, о. о. В. Сельский, Филиповский, Ел. Чипчарева, Мария Устиянович; по 5 К: І. Гоповский, Зофія Крафт, І. Левицкий, о. Н. Матковский, о. Ю. Федусевич, В. Дутка; по 4·50 К: др. Вол. Антоневич. Яр. Кисїлевский: по 3·50 К: Файґель і Решетило; о. Ол. Бобикевич 2·50 К; Е. Чвартацкий 1 К.

Товариство взаїмного кредиту

„Днїстер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові

ПОЗИЧКИ удїляє своїм членам на $5\frac{1}{2}\%$ і 1% додатку на кошти адмінїстрациї, за предложенем документів виказуючих достаточну гіпотеку.

СПЛАТУ позичок розкладає догідно на рати до 10 лїт. **Сума позичок** інтабульованих і за порукою: 1,239.243 корон.

Членом може бути тільки обезпечений тревало в »Днїстрі« від огню.

Удїл членьский виносить 50 К, вписове 2 К. **Число членів**: 2.391 з 2.501 удїлами на 125.050 К.

Вкладки щадничі приймає »Днїстер« і опроцентовує по 4% від ста. **Сума вкладок** на 1.256 книжочках 1,103.333 корон.

Чистий зиск роздїляє ся частию на дивіденду для членів, частию на публичні добродїйні цїли: на церкви, бурси, захоронки, школи і т. д. На ті цїли роздано дотепер з Товариства кредитового 10.840 корон.

ІНФОРМАЦИЙ в справах позичок удїляє Дирекция і аґенти.

31/12 1902. **ДИРЕКЦИЯ.**

Центральний Готель у Львові

під новою управою, відреставрований і уряджений з виставностию поручає ся ласкавим зглядам.

71(1)

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Від 16. до 30. падолиста 1903.

величава проґрама:

1) **Увертура**. (Реклямоґраф). 2) **The three Pavey's**, акробати на головах і руках. 3) **Graziella Mewill**, ческа сьпівачка. 4) **Burtou & Mayo**, комічні ґімнастики на потрійнім дручку. 5) **Abdel Kader Trio**, арабскі малярі і ілюзіоністи. 6) **5 сестер Warwick**, найславнїйша анґлїйска жіноча дружина на скороходах. 7) **Орхестра**. 8) **Brothers Orenses**, комедиянти на драбинах. 9) **Людвиковский** з новим репертуаром. 10) **Сестри Sylva**, артистки на трапезї. 11) **The Alkers**, пурки звані »люди риби«. 12) **Американьский біоскоп**. Нова серия образів.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В недїлю і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. і 8. год. вечером. Що пятницї **High-Life** представленє. Білети вчаснїйше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Важне для Читалень „Просьвіти“.

Сими днями видало Товариство »Просьвіту« новий наклад грамот для членів Читалень »Просьвіти«. Кожда Читальня »Просьвіти« повинна постарати ся о такі грамоти для своїх членів.

Цїна 100 штук з пересилкою почтовою 4 корони 55 сот. Цїна 50 штук з пересилкою почтовою 2 кор. 55 сот. Висилає ся тілько за попереднім надісланєм грошей.

Канцелярия Товариства „Просьвіта“ у Львові, Ринок ч. 10.

„Напівник церковний“

виданий бл. п. Ігнатієм Полотнюком в Перемишли, можна набувати у тогож жени під адресою: **Катерина Полотнюк**, вдова по півци катедральнім в Станиславові, ул. Собіского ч. 50.

Цїна брошуров. прим. 4 К.
Оправного в пів-полотно 4 К 50 с.
Оправного в полотно 5 К.
Пересилка почтова 60 сот.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

2 купує і продає всякі

папери цїнні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсї деннім не числячи нїякої провізиї.

Читайте! Читайте!

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажаючи, щоби в кождій руській хатї находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. **„ПОЕЗИЇ Т. ШЕВЧЕНКА“**. Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути найгарнїйшою окрасою руських хат. Папір велїновий, формат на взір европейських клясиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опусту. Висилає ся тілько за надісланєм **2 кор. 30 сот.** на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ »ПРОСЬВІТИ« У ЛЬВОВІ** (Ринок ч. 10.).

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від І-го жовтня 1903.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	приходить о годинї	до Львова
	6·10		з Кракова, Берлина, Варшави, Відня
	6·20		з Чернівцїв (Галацу), Чорткова, Калуша
	6·50		з Сокаля, Рави рускої
	7·35		з Самбора, Хирова
	7·40		з Янова
	7·35		з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче
	7·55		„ „ на дв. головний
	7·45		з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
1.30	8·55		з Кракова, Відня, Праги. Берлина
	9·57		з Стрия
	10·25		з Ряшева, Любачева
	11·15		з Станиславова (Кересмезе, Потутор)
	1·10		з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава
	1·25		з Янова
2·15			з Підволочиск, Копичинцїв на дв. Підз.
2·30			„ „ на дв. голов.
	4·35		з Стрия, Хирова, Борислава
	5·06		з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
	5·20		„ „ „ на дв. голов.
1·40	5·40		з Чернівцїв, Іцкан
	5·50		з Кракова, Відня, Праги, Берлина
	5·55		з Белзця, Сокаля, Любачева
Ніч			
12·20	9·20		з Чернівцїв, Букарешту
8·40	9·50		з Кракова, Відня, Берлина, Ясла, Риманова
2·31			
	10·00		з Самбора, Сян ка
	10·02		з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
	10·20		„ „ „ на дв. голов.
	10·40		з Лавочного (Пешту), Хирова, Калуша
	3·09		з Тернополя, Грималова на дв. Підзамче
	3·30		„ на дворець головний

Поїзд посп.	Поїзд особ.	відходить о годинї	зі Львова
	6·22		до Сучави, Жидачева, Кересмезе, Потутор
1·50	6·30		до Підволочиск (Київа), Бродів дв. головний
2·04	6·43		„ „ „ дв. Підзамче
	6·45		до Лавочного (Пешту), Борислава, Дрогобича
8·25	8·35		до Кракова Відня, Праги, Берлина
2·50			
	9·05		до Лавочного, Хирова, Калуша
	9·15		до Янова
	9·25		до Самбора, Хирова
	9·40		до Белзця, Сокаля, Любачева
2·40	10·35		до Чернівцїв, Потутор, Делятина
	10·40		до Тернополя, Потутор, дв. головний
	10·57		„ „ дв. Підзамче
	3·05		до Стрия, Хирова, Борислава
	3·25		до Ряшева, Любачева
	3·40		до Самбора, Хирова
Ніч			
	6·05		до Станиславова, Жидачева
12·45	6·15		до Кракова, Відня, Берлина, Варшави
	6·30		до Янова
	6·40		до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
	8·05		до Сокаля, Рави рускої
	9·00		до Підволочиск, Бродів гол. дворець
	9·20		„ „ дв. Підзамче
2·51	10·42		до Іцкан, Чорткова
	10·55		до Кр кова, Відня, Варшави, Праги
	11.00		до Підволочиск, Бродів дв. головний
	11·24		„ „ дв. Підзамче
	11·05		до Стрия
	11·11		до Жовкви (лише що недїлї)
	4·10		до Кракова, Відня, Праги, Самбора

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6. години вечером до 6. години 59 мінут рано.

Час середно европейский ріжнить ся від часу львівского о 36 мінут. а іменно 1 год. часу середно-европейского = 12. год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5.) удїляє пояснень в справах зелїзничих, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Видає **Лев Лопатиньский**. Відповідає за редакцию **Сень Ґорук**. З друкарнї В. А. Шийковкского.